

in protikršćansko vlado prav nobenega blagoslova. Kako nameravajo zamašiti luknje, ki so nastale v beograjskem vladnem gospodarstvu?

1. Upeljali bodo premoženje, ki bo menda znašalo 1-38%.

2. Najela bo zopet novo notranje posojilo.

Lepo veči se nam obetajo. Mi si želimo vemo, da je državi treba sredstev za državne stroške. A tako gospodarstvo, ki ga uganja sedanja vlada, v kateri sedijo celjski advokat dr. Kurovec in kranjski mesar Pucelj s svojimi srbskimi in turškimi tovariši, — vendar ne more nihče odobravati. — Kam bomo prišli?

Zategadelj vam kličem vsem, ki dobro mislite: Pripravljajte se na novo volitve v državni zbor, da vržemo demokratsko in samostojno vlado! Te stranke tako sodijo v vlado, v državno gospodarstvo, kakor sodi — kozel za vinarja.

Florjanov Miha.

5.956 milijonov.

Se bo naložilo davkoplačevalcem za vzdrževanje vojske v letu 1922. Finančni minister Kumanudi, ki je v enem letu vsemogoče napravil, da zavoli naše gospodarstvo, je moral sam priznati, da je to strašna številka in da ne more priti na čisto dokler bodo gospodje od vojske zahtevali in razdeljali tako silne svote.

Oglejmo si, kako vojni minister deli te milijone! Za mornarico zahteva 312.306.124 K, ter jih deli tako: 4 kontraadmirali in drugi oficirji, skupej 20 oseb uživa letno plačo od 1 milijon 554.264 K, redni izdatki znašajo 255.748.124 K, draginjske doklade 28 milijonov in razni izdatki, 56 milijonov 648.000 K, kakšni so ti "izdatki" in kaj je redno in kaj je izredno, pa nikdo ne pove in kakor vemo, ima naša mornarica malo ladij, nekaj starih avstrijskih brodov in pa to, kar je Italijanom in Francozom ostalo, pa tudi to nič ne da, — minister zahteva 312 milijonov, nekaj stotisočakov in stvar je gotova.

Zanimivo je tudi, kako plešejo številke okrog žandarmerije. Prva je redna žandarmerija, pravijo, da ima 80.000 mož in za to armado bi bilo 117 milijonov osebnih izdatkov, k temu se prištejejo še drugi redni izdatki in tako imamo kar 316 milijonov, k temu zopet 410 milijonov izrednih izdatkov, kar daje skupni žandarmerijski račun od 739.255.900 K. — Druga je izredna žandarmerija, "pogranične trupe" Wranglovič, Kozaki, obmejni stražniki itd., ki nam pojedó pod imenom pogranična trupa na rednih in izrednih izdatkih 599.841.152 K, cela žandarmerija pa eno milijardo 539 milijonov 067.052 K.

Končno pridemo do stalne vojske. Ta ima 6399 aktivnih oficirjev: 2 vojvode, 24 generalov, 424 pukovnikov, 462 podpukovnikov, 1097 majorjev, 861 kapetanov I. kl. 1176 kapetanov II. kl. 315 poručnikov in 1537 potporučnikov. Redni in izredni izdatki znašajo 749 milijonov, 023.664 K, vrhu tega še za spijonažo štiri in za vojaške gojence v inozemstvu 4 milijone.

To so strašne številke, najstrašnejše je pa to, da se ves ta denar razdeljuje brez kontrole in da parlament ne dobi nobenega vpogleda v gospodarstvo vojnega ministra.

Naše uradništvo.

V finančnem ministristvu si belijo stvari, kako bi rešili uradniško vprašanje v pogledu velikih izdatkov, ki se sučejo okrog njega. Finančni minister je moral te dni zahtevati zopet 360 milijonov dinarjev za uradniške plače. V skupnem je potrebno 300 milijonov dinarjev za temeljne plače, a dve milijarde in 200 milijonov se izdaje za raznovrstne doklade. Uradništvo stane torej zelo veliko, delo pa, ki ga upravlja, ni najboljšo in to zlasti na visokih, dobro plačanih mestih. Pri vseh teh milijardah in milijonih je nižje uradništvo zelo revno, dočim se na visokih mestih šopirijo v največjem razkošju ljudje, ki nimajo ne sposobnosti, ne izobrazbe za svojo službo.

Ministri vedno in vedno obljublja, da se bo uradništvo vestno pregledalo po sposobnostih in po izobraz-

bi ter tako tudi zmanjšalo, ker bi se nespособni odpustili. Vse to je pa ostala sama obljuba, nespособni ljudje so še vedno na svojih mestih, od dneva do dneva jih je vedno več, mesto manj in vedno čujemo o raznih skandalih velike nespособnosti, nekulture, vmes pa tudi goljufige.

Gnile razmere v visokih uradih so že tako gorostasne, da jih celo vladni listi v Beogradu ne morejo več zamočati. Vsak minister spravlja ljudi iz svoje stranke na dobra mesta in ne gleda pri tem prav nič na sposobnost in izobrazbo. Večkrat tudi nima prave izbire in tako imamo n. pr. v finančnem ministristvu za generalnega inšpektorja nekoga Petroviča, ki ima samo par razredov nižje trgovske šole. Njegov prednik, pristaš druge stranke, ki se mu je moral umakniti, je imel pa dva razreda gimnazije. Sploh izhajajo vse spremembe, ki se med višjim uradništvom danes vršijo, samo iz strankarskih bojev brez ozira na delo, službeno potrebo, sposobnost in naobrazbo. Če se kak minister poda na potovanje, je prav gotovo, da bo njegov namestnik porabil priliko ter spravil nekaj svojih prijateljev na dobre uradniške stolčke.

Velikanski izdatki za uradništvo izhajajo tudi iz tega, da vlečejo razni veljaki, ki hodijo po svetu v raznih misijah in komisijah, velike plače v tujih, visokih valutah. Tako imajo celo naši zastopniki na Češkem svojo plačo — v francoskih frankih, kar gotovo ne služi v ugled naše valute.

Visoki uradniki se kar pulijo za razna službena potovanja v inozemstvo, imamo celo veliko število takih, ki se sploh nikdar ne vračajo iz raznovrstnih potov in poslov, pač pa vedno pošiljajo dolge račune ter kasirajo svoje dnevnice zdaj v frankih, — zdaj v zlatih dinarjih, zdaj zopet v dolarjih.

Zelo značilno je Kukovčev ministristvo za socialno politiko. V Beogradu pravijo, da je to ministristvo samih načelnikov in inšpektorjev. V enem oddelku so kar trije načelniki s kakim nižjim uradnikom, ki pa seveda tudi komaj čaka, da postane načelnik ali inšpektor. Povišanja se vršijo brez vsakega nadzorstva, vse se tuhta in sklepa v strankarskih klubih in tako se tudi ne da dognati, na kak način se razsipljejo milijarde in milijoni.

Naj gospodje ministri še toliko obetajo, ostalo bo vendar vse pri starem, dokler se ne izpodbijejo tla samovoljni oblastni gospodi.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Kar je bilo neizogibno, je prišlo: demokratsko-radikalno-samostojno-muslimanska vlada je odstopila in kralj Aleksander je ostavko Pašičevega kabineta sprejel. Do razsula vlade je prišlo takole: radikali in demokrati so se pogajali o izmenjavi posameznih ministrov. Demokrati so uradno sklenili, da zahtevajo policijsko (notranje) ministristvo za svojega Pribečevića, radikali pa s tem niso bili zadovoljni. Zato se je radikalni klub sestel dne 2. t. m. k seji, v kateri so z vso odločnostjo zahtevali, da morajo demokrati to ministristvo prepustiti radikalom. Sklep radikalnega kluba je bil dovoljni povod, da je min. predsednik Nikola Pašič dne 3. dec. v popoldanski seji ministrskega sveta izjavil, da mora vlada odstopiti, ker se ni mogla izvesti izmenjava ministrov, kakor je sklenil ministristvi svet. Ob tej priliki se je zgodilo nekaj razveseljivega. Strogi centralist Pašič, podpornik Pribečevićeve protihrvatske politike, je moral priznati neznosno odnošaje med Srbi in Hrvatji, ki so privedli notranje-politično življenje na mrtvo točko. Rekel je, da se mora nasprotstva Hrvatov in Slovencev na eni ter Srbov na drugi strani s pomočjo pametne notranje politike izbrisati. S tem je napovedal zmago Protičeve misli. Ob 1. uri popoldne, istega dne, se je Pašič podal k kralju Aleksandru in mu predal odstop kabineta. Kralj je demisijsko sprejel in poveril Pašiču vodstvo državnih poslov, dokler se ne sestavi nova vlada. Kralj se je odločil, da se bo posvetoval o rešitvi vladne krize z vsemi parlamentarnimi skupinami. Dobili bomo najbrže prehodno vlado, ki bo morala s svojo začasno

večino izglasovati volilni zakon, nato bi se pa vršile volitve v narodno skupščino. — V Zagrebu se pripravljajo vse politične stranke mrzlično na občinske volitve. Kandidatske liste so volili: Radikali, socialdemokrati, neodvisni, demokrati, Zidje, Hrv. ljudska stranka in Hrvatski blok (radičevci, zajedničarji in pravaši). Izgleda, da bo zmagala kandidatska lista združenih Hrvatov.

Madžarska: Na Madžarskem bodo dobili novo vlado. Min. predsed. grof Bethlen je ublažil nasprotstva med voljnimi politiki v poštev prihajajočih strank Budimpeštanski list "Budapesti Hirlap" doznava, da bo nova vlada izgledala takole: predsedstvo grof Bethlen, zunanje zadeve Banffy, notranje zadeve poslanec Iklode-Szabo (stranka malih kmetov), finance Tibor Kallay, trgovina Hegyeshalmy, poljedelstvo Mayer, pravosodje Tomcsanyi, narodna bramba Benjeska, uk in bogočastje Wass, narodno gospodarstvo pa Bernolak.

Cehoslovaška: Cehoslovaška ljudska stranka (krščanska) se je razcepila v dve skupini: češko in slovaško. Iz skupne stranke je izstopil znani slovaški prvobornik Hlinka in ustanovil z 11 poslanci svoj poseben slovaški klub. Povod razkolu je bil sklep cehoslovaške ljudske stranke, po katerem so bili poslanci nekako pri siljeni, glasovati za proračun. Obe krščanski stranki, češka kakor tudi slovaška, boste v načelnih vprašanjih nastopali skupno, kakor do sedaj. Voditelj češke struje je Sramek, slovaške pa Hlinka.

Naši tečaji.

Izobraževalni tečaji mariborskega okrožja.

18. decembra v Brezno, D., v župnišču za Kaplo, Remšnik, za Sv. Duh, Ribnico in Sv. Lovrene
18. decembra v Selnici ob D., v župnišču za Kamnico, Sv. Križ, Sv. Duh, Ruše, Limbuš in Pušcavo
20. decembra v Svečini v Porenci (pri g. Josipu Serbinek) za St. Ilj, Spodnjo in Gornjo Sv. Kungoto, Sv. Jurij in Sv. Križ. Posebnih vabil radi visoke poštnine ne bomo razpošiljali. Radi tega prosimo, da glavni zaupniki po vseh župnijah in občinah storijo vse za veliko udeležbo.

Vspored tečajev, ki se vršijo po Božiču, objavimo prihodnjič.

Tainištvu SLS in SKSZ v Mariboru.

V konjiškem okraju se vršijo izobraževalni tečaji po posameznih župnijah.

Na izobraževalni tečaj so vabljeni vsi naši somišljeniki, posebno člani naših političnih in nepolitičnih društev: Kmetске zveze, Izobraževalnih društev, Orla, Orlice, Dekliške zveze ali Marijine družbe. Porabite zimski čas, ko nimate toliko telesnega dela, za duševno delo in izobrazbo!

Izobraževalni tečaji v celjskem okrožju.

10. decembra (sobota): Podčetrtjek, v posojilniških prostorih za sodni okraj Kozje, severni del.
12. decembra (ponedeljek): Kozje, v okrajni posojilnici za sodni okraj Kozje, južnovzhodni del.
13. decembra (torek): St. Vid na Planini v župnišču, za sodni okraj Kozje, zahodni del.
14. decembra (sreda): Sevnica ob Savi, v dvorani g. Starkl za sodni okraj Sevnica.
15. decembra (četrtjek): Laško, društvena dvorana v župnišču, za sodni okraj Laško.
19. decembra (ponedeljek): Brežice (prostor se še določijo) za sodni okraj Brežice.
21. decembra (sreda): Sv. Križ na Slatini, v Društvenem domu za sodni okraj Rogatec.

V Nazarju se je vršil dne 30. nov. dobro obiskan izobraževalen tečaj, na katerem je predaval Marko Krajnc, taj. SLS v Celju o kmetijskem vprašanju, pokazal nam pravega sovražnika kmetov in obenem tudi povedal, kako se liberalizma in kapitalizma najlože ubra-

nimo. Pojasnil nam je tudi napoved dohodnine in postopanje davkoplačevalca v slučaju, da hoče napraviti priziv proti odmerjenju dohodninskega davka. P. Marijofil Holecček pa nam je dokazal kako kvarno vpliva čtivo slabih časopisov na mišljenje narodov; pokazal je tudi, kaj vse smo že Slovenci pridobili od slabega tiska in pozval, naj se vsi pravi domoljubi strnejo v boju proti brezverskemu časopisju, v katerem se mi Slovenci posebno odlikujemo. Po tečaju se je na predlog g. Maksa Turnseka nabralo za volilni sklad 170 K.

Iz tabora naših političnih nasprotnikov.

Sramota za celo slabostno stranko je odslovljeni poslanec in svinjski mešetar Kirbiš iz Prepolj. Samostojna stranka je takoj po volitvah dobro vedela, da njen poslanec Kirbiš ne spada v parlament, ker so se SLS glasovi pomotoma pripisali samostojnim. Samostojni kolovodje so znali, da bi moral mesto Kirbiša nastopiti v zbornici poslanec Kmetске zveze g. Skoberne iz Rajhenburga, a so kljub tem dejstvom gnali v Beograd mešetarja Kirbiša, ki je po krivem vlekel nad eno leto poslanske dnevnice, plačano glasoval za centralistično ustavo in druge žegne beograjske vlade — slabega spomina. Verifikacijski odbor v Beogradu, ki ima nalogo, da pregleda in uzakoni veljavno izvolitev poslancev, se je sestel kmalu po volitvah v konstituanto, da reši zadevo Kirbiš-Skoberne. A pri tej priliki so zginili z mize oni volilni protokoli, ki bi naj dokazali neveljavnost Kirbiševega mandata. Kedo jih je tedaj poštel, se ne zna. Gotovo pripadniki strank, ki jim je bilo mnogo na tem ležeče, da odstržejo opozicijski SLS stranki za nekaj časa en mandat in ima vladna Samostojna enega več, če tudi nepostavnim potom. Kakor hitro je bila zglasana ustava, so se našli v verifikacijskem odboru protokoli, ki so dokazali, da je Kirbišev mandat nepostaven. Sedaj pa ni bilo mogoče dobiti v odbor toliko članov, da bi bili sklepni. Se le kaka dva dni pred ostavko sedanje vlade, se je zopet sestel verifikacijski odbor, polnoštevilno, doglal nezakonitost Kirbiševega mandata, ga razveljavil ter poklical v parlament našega Skoberneta. Kaj bo neki rekla sedaj Samostojna, ko se je doigrala nezakonitost Kirbiševega mandata z vednostjo ministra Pucelja in voditeljev Samostojne. Sedaj je Kirbiš zopet mešetar, a vendar je vlaknil v svoj žep v boju za slabostno žepno pravdo masne tisočake na račun davkoplačevalcev čisto nezakonito. Poštenjake Kirbiševega kova naj demo samo v vrstah samostojnih! —

Slovenski mesarji in krčmarji. Zemljoradniško glasilo "Selc" z dne 2. t. m. št. 126, piše: "Te dni se je vršil v Ljubljani občni zbor Samostojne kmetijske stranke. Samostojni voditelj, mesar in minister Pucelj, je obrazložil svoje dosedanje delovanje in delegati vaških krčmarjev in mesarjev so vse to odobrili, zeleč, da Pucelj naj še nadalje ostane v ministristvu in da naj tudi odslej na ministristkem stolčku prodaja in kupuje vole in ovce, seveda tiste, ki jih je država dobila od Nemčije na račun vojne odškodnine. Ta sejem je namreč zelo enostaven: Pucelj kot minister prodaja, Pucelj kot mesar kupuje preko svojih mešetarjev. Na predlog poslanca Mrmolje so sklenili, da se izvoli odbor, ki bi se pogajal z našim Savezom Zemljoradnika (kmetско zvezo) o morebitnem vstopu samostojnih v prejšnjo zvezo. Ali mislijo ti priljnjenci, da se bo naš Savez kedarkoli pogajal z "derikozama" (oderuhi) slovenskega kmeta? Naš Savez je odpril slovenskemu kmetu vrata na stečaj, toda k vratom je postavil stražarja s poveljem, da prepreči izdajalcem slovenskega kmeta, raznim Puceljem, mesarjem in krčmarjem vsak dostop v vrste poštenih seljakov. Za te ljudi je prostora dovolj v Samostojni kmet. stranki. (Tako piše glasilo srbskih kmetov o naših samostojnežih. Op. uredn.)

Soc. demokrati, nasprotniki svojega programa. Dopis iz Hoč: Znano nam je, da se socialni demokrati borijo proti kapitalizmu. Kako pa delajo njih voditelji v Jugoslaviji? Prvi voditelj in milijonar Anton Kristan še ni